

Mål och riktlinjer för Långholmens folkhögskola

(reviderad av styrelsen 2023-05-29)

Riksdagen har fastslagit att statens stöd till folkbildningen skall ha till syfte att:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Riksdagen betonar vidare att folkbildningen bör ha sin förankring i ett demokratiskt kunskapsarbete i nära relation till folkrörelser och idébärande organisationer.

Vår övergripande målsättning

Demokrati och folkbildning har alltid haft ett starkt samband. Folkbildningen växte fram ur folkrörelser som arbetade för demokratisering av samhälle och arbetsliv.

Det övergripande syftet med verksamheten vid Långholmens folkhögskola är att de studerande ska få utvecklas som demokratiska människor. Skolan ska erbjuda möjligheter att utveckla sina resurser för att aktivt delta i utvecklingen av samhälle och arbetsliv såväl nationellt som internationellt, genom fackligt, politiskt och kulturellt arbete med arbetarrörelsens värderingar om alla människors lika värde som grund.

Våra målgrupper

Stora grupper i vårt samhälle saknar grundläggande kunskaper och färdigheter (t.ex. i svenska, engelska, matematik o.s.v.) och den bristen är ofta ett hinder för ett aktivt deltagande i samhällsutvecklingen. Många känner sig mindervärdiga, inte dugliga och upplever att de saknar förutsättningar för att hävda sina rättigheter och åsikter.

Många inom LO-kollektivet hör till de grupper som är utbildningsmässigt missgynnade. Detta gäller i ännu högre grad många utrikesfödda. Kortutbildade i allmänhet och utrikesfödda i synnerhet är också mindre fackligt och politiskt aktiva.

Personer med bristande kunskaper i svenska språket har få valmöjligheter på arbetsmarknaden. Långholmens folkhögskola har därför en stor del av sin verksamhet riktad till personer med annat modersmål än svenska.

Prioriterade grupper är personer med bristande skolbakgrund och personer med annat modersmål än svenska. Skolan ska även erbjuda olika typer av stöd för kursdeltagare med funktionsvariationer.

Andra områden som blir allt viktigare i samhället är miljö, hållbarhet, mänskliga rättigheter och diskrimineringsfrågor. Vi anordnar därför allmänna kurser med inriktning på dessa ämnesområden. Människor med bristande grundkunskaper är ofta de som hamnar i långvarig arbetslöshet. För Långholmens folkhögskola är det därför ett viktigt uppdrag att göra det möjligt för arbetslösa att förbättra sina förutsättningar att komma tillbaka till arbetslivet.

Långholmens folkhögskola ska också svara mot ett kunskapsbehov inom LO-distriktets medlemsorganisationer och i övrigt inom arbetarrörelsens organisationer i Stockholms län. Denna verksamhet sker i huvudsak i form av samverkanskurser eller kortkurser med olika innehåll och omfattning. Även i denna verksamhet ska kortutbildade grupper prioriteras och vid behov uppsökande verksamhet bedrivs.

Våra principiella utgångspunkter

Folkhögskolans uppgift är att ge allmän medborgerlig utbildning. Två bildningsideal har under tiderna haft olika tyngdpunkt i folkhögskolans bildningsarbete.

Det ena, som kallas ”självbildningsidealet”, ser bildning som en oändlig, alltid pågående, fri och frivillig process, som betonar den inre växten hos individen, det subjektiva. Det är den personlighetsutvecklande kunskapen, som ser till helheten och sammanhangen, och svarar mot de studerandes behov och erfarenheter. Det är den kunskap som söker besvara de stora världs- och livsfrågorna som är den väsentliga.

Det andra idealet, som man kan kallar ”medborgarbildningsidealet”, betonar den objektiva, vetenskapliga ofta specialiserade kunskapen. Det är en på förhand definierad och avgränsad, fast och mätbar kunskapsmassa som ger behörighet till vidare studier. Detta bildningsideal betonar jämlikhet i tillgång till samhällets utbildningsutbud.

Verksamheten på Långholmens folkhögskola syftar till allmän medborgerlig bildning, som utgår från båda dessa ideal. Vi vill åstadkomma en bildningsprocess, som pendlar mellan det inre, som växer ur deltagarnas egna behov och erfarenheter, och den yttre, behörighetsgivande utbildningen.

Det är när båda dessa processer samverkar som den personliga utvecklingen främjas och människans roll som samhällsmedborgare stärks. Både kursdeltagarnas ”vardagskunskaper” och ”skolkunskaper” har legitimitet på Långholmens folkhögskola.

Vår samhälls-, människo – och kunskapssyn

I enlighet med arbetarrörelsens utgångspunkter om alla människors lika värde, har varje människa rätt att stå fri och inte behöva domineras av annans vilja eller av maktintressen. För detta krävs ett samhälle som strävar efter ekonomisk, politisk, social och kulturell jämlikhet.

Varje människa har rätt till ett eget personligt förhållande till kunskap. Hon är utvecklingsbar och har större resurser än hon utnyttjar. Människans främsta egenskap är förmågan till medvetenhet om sina egna och medmänniskors villkor, förmåga till abstrakt tänkande och målmedveten handling.

Med dessa utgångspunkter prioriterar vi kunskap som gör det möjligt för människan:

- att påverka sin egen och samhällets utveckling
- att se sin egen roll i tillvaron, biologiskt, historiskt, geografiskt, socialt och politiskt
- att utveckla förståelse för olika kulturers människosyn, samhällssyn och kunskapssyn
- att delta i olika former av skapande och annan kulturell verksamhet
- att förstå natur, miljö och ekologiska samband
- att utveckla grundläggande kunskaper och färdigheter som ger möjlighet att bedriva vidare studier

Pedagogiska konsekvenser

Utifrån denna grundsyn bör pedagogiken på Långholmens folkhögskola ha sin utgångspunkt i de studerandes egna erfarenheter.

Deltagarna i kurserna på Långholmens folkhögskola ska ha reella möjligheter att påverka studiernas innehåll, uppläggning och arbetsform. Studietakten ska anpassas till vars och ens förmåga.

Fakta måste kombineras med de kunskaper som ger kursdeltagarna perspektiv på helheter och sammanhang. Det är viktigt att alla i en demokratisk process är medvetna om dessa mål och medel och att de har inblick i hur processen styrs. Denna princip ska gälla för allt arbete på Långholmens folkhögskola.

Metoder som används är viktiga kunskapsförmedlare. Det är av stor betydelse hur kunskapen erbjuds.

Själva metoden är också ett budskap, och måste därför anpassas till olika studieinnehåll. Rätt använda kan metod, arbetsform och studieteknik ge kunskap för livet. De ska hjälpa kursdeltagarna att klara studierna på folkhögskolan, samt underlätta för dem att ta till sig kunskaper för att klara krav som livet efter studierna kommer att ställa. Därför prioriterar vi arbetsformer där deltagarna får vara aktiva, sökande och prövande.

Deltagarna är resurser i kunskapsarbetet och därför måste deltagarna ges samma betydelse som kunskaperna. I varje studiegrupp med vuxna människor finns olika kunskaper, färdigheter och erfarenheter som är viktiga resurser i inläring. Allt som kan bidra till en meningsfull studieprocess ska lyftas fram och användas.

Demokrati

Idén om folkbildning är ytterst ett resultat av kampen för ett demokratiskt samhälle. Långholmens

folkhögskola ska i hela sin verksamhet fungera demokratiskt och demokratiska principer ska därför genomsyra allt arbete på skolan. Såväl kursdeltagare som medarbetare ska vara delaktiga i skolans demokratiska organ. För detta krävs en skolmiljö som är demokratisk till sin anda och uppbyggnad. Ett övergripande syfte med kurserna vid Långholmens folkhögskola är att främja en demokratisk utveckling i enlighet med arbetarrörelsens grundvärderingar och verka för jämställdhet mellan kvinnor och män i samhälle och arbetsliv.

Studiearbetet vid Långholmens folkhögskola ska ta sin utgångspunkt i att all verksamhet inom folkbildningen är fri och frivillig och att de vuxna studerande ansvarar för sitt studiearbete. Detta gäller såväl arbetsformer som pedagogik. Skolan utgår i studierna från varje deltagares egna förutsättningar och kursdeltagarna får utvecklas i sin egen takt. De studerande ska ha reella möjligheter att påverka studiernas innehåll och uppläggning. Folkhögskolans uppgift är att sätta igång bildningsprocesser utifrån övergripande målsättningar, utan att målen är i detalj utstakade. I undervisningen ska demokratis, jämlikhetens och jämställdhetens principer och utveckling ingå.

Det krävs också att de studerande systematiskt får praktisera demokratiska arbetsformer och färdigheter, såväl i studiearbete som i skolans sociala liv i övrigt.

Utveckling och forskning

Skolans verksamhet och därmed detta måldokument, ska fortlöpande utvärderas i samförstånd med huvudmannen med sikte på utveckling.

En av de främsta tillgångarna för alla arbetsplatser är dess medarbetare. Samhälle och arbetsliv förändras ständigt. För att kunna möta morgondagens behov, krävs en ständig utveckling av medarbetarnas kompetens. Skolans organisation ska vara föremål för fortlöpande utvärdering för att dels anpassas till övergripande målsättningar, dels till det ständigt förändrade samhället och arbetslivet.

Eftersom Långholmens folkhögskola med stora delar av sin verksamhet vänder sig till kortutbildade människor från många olika kulturer är det viktigt med fortlöpande utveckling av kursinnehåll och pedagogik för att i denna speciella miljö skapa gynnsamma förutsättningar för den individuella bildningsprocessen i enlighet med den övergripande målsättningen om demokrati, jämlikhet och jämställdhet.

Traditionella fortbildningskurser kommer även i framtiden att spela en viktig roll för kompetensutvecklingen.

Utvärdering

Vi anser att huvuddelen av utvärderingen, liksom studierna, måste ta sin utgångspunkt i de studerande själva. Utvärderingen ska grundas i deltagarnas egna mål och hur de själva upplever och bedömer sin grad av utveckling.

Den kursdeltagare som startar från ett mycket dåligt utgångsläge men inte når ända fram till formell kompetens, har kanske lyckats långt bättre med sina studier än den som fått formell kompetens, men startat från ett gynnsammare utgångsläge.

Skolan har dels individuella utvärderingar och dels utvärderingar i kursen eller för hela skolan. Utvärderingarna gäller all form av verksamhet.

Kursdeltagarna är också med i en webbaserad enkät och utvärderar skolan och folkbildningen utifrån de uppdrag och mål som fastställts. Utvärderingsresultaten värderas och analyseras och används som viktiga styrdokument vid det fortsatta planeringsarbetet på skolan.